

ROMAN
BORTEL

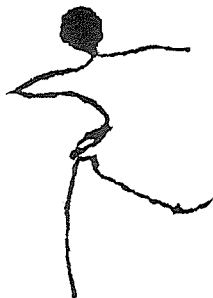

NĚCO ZA NĚCO

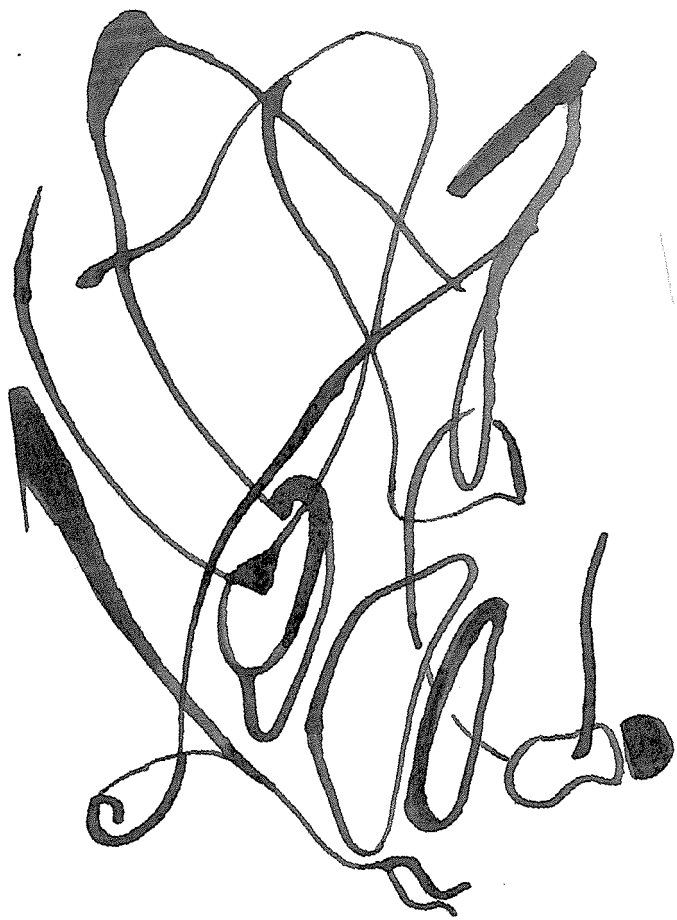

[*ROMAN BORTEL*]

NĚCO ZA NĚCO

EDICE KAMUFLON

R O M A N
B O R T E L

N Ě C O

Z A

N Ě C O

NAKLADATELSTVÍ
KULTURNÍHO
SDRUŽENÍ
UNARCLUB
LS+D
[HRANICE]
1994

Text
(c)
Roman Bortel
[* 25. 6. 1977]
Illustrations
(c)
Roman Bortel
1994
Typography
(c)
Tokio Nebeský P.C.
1994
*

Editions
(c)
Nakladatelství Kulturního sdružení Unarclub
LS+D
1994

Tichá píseň

Kazeta usíná mi na rukou
Ptám se, co z ní bude
Až ji dám do proudu

Tóny, melodie, hříčka, dada
Kolébka už není, co byla
A reprák trčí do ticha

Alright říkám, i ticho se snáší
Jen ne žádný hluk
Či jinačí dech
Smích ani rány na plech

Co by s tím bylo,
Kdyby se ozvalo
ticho

Jaro

Přijdou na mne těžké sny
nevím kam se podívat
Vidím jen slabé zářivé dny
musím se jít nasnídat
Za oknem se mraky víří
a v tepnách mi stoupá tlak
Kočka se psem se kdesi kříží
a sníh už začal tát
Jaroslavený to čase
s podbělem na ústech
Zvonivý jsi v hlase
sladkost to na tvých rtech
Život se probouzí
Život žije
A závisí na tom
Co v jaru je?!

Upír

Nestraším tě svými řeči
Končím tam kam sahá smrt
    Za svou recesi chci víc
A proto se ptám jak spíš?
Dělám grimasy pro tvé blaho
    V temné tmě ti šeptám
    Děsivé vůbec nic
A chci odpověď na to jak spíš?
    Svět je plný hrůz
    Přetékám z toho pln slizu
    Strašíc si a přejíc
Odpověď na to jak vlastně spíš?
Jsem upír saju z tebe krevní tuk
Umíráš ze mne neříkáš ani muk
    Bodám tě svým zrakem svým upířím hákem
Šílíš ze mne jak já blednu z děsivého dne
Křičíš za chodu svých myšlenek a nervů
Připadáš si jako zaschlý v tom černém šeru
    Svými ostny probodávám tě
    Buď si jistý svou smrtí
    Zhyneš krutě pod mým saním
    Bledneš malátníš
    Už se nehýbeš
    Chutná mi tvá
    krev jsi smrti
    blíž a já se
naposled ptám
    jak vlastně
    spíš ?

Idea

Každý chce být vítěz
Každý by chtěl létat
    Usmívat se a líbat
A přetrhnout každý řetěz
A vědět že není přítěž
    Každý chtěl by žít
    Hrát si s existencí
    Udělat hodně věcí
A pořád jenom snít
    A vůbec se nepřít
                                se vzduchem

Karikatura

Netvor z tváře něčí
jak lehké k zobrazení
kdo ví co pod tím není
a kdo koho čím předčí
    Za čím si stojí?
Namalovat to vše plení
podstata v ničem není
    Proč říkat, že je
        když se bojí
            a jen
            stojí, stojí
            stojí
            ...

Zpozdilec

Kolečka v uších
Kolečka v hlavě
Na očích klapky
Tvářím se zajímavě?

Puntíkováná budoucnost

S beruškou na prstě vzpřímeně stoje
hledě na černou stuhu noci
předříkaje věty o nekonečném vesmíru
myslíce na vzdálenost času
budoucnost

Blízká či vzdálená přec bude tady
obrana je marná
vždyť nejsme hrady
jen malé částičky v ní
ale kde
no přece tady - tu
přítomnost v letu

Beruško říkám leť
chceš-li
dávám na tvé krovky svůj čas
svůj život svůj hlas
leť - říkám - jdi pryč - táhni
jsme jen samí blázni

---

dáváme nelidským tvorům lidské duše
snad abychom mohli žít v pýše
že jsme lidé a chceme výše

Lidé travin, luk a hájí
jste naše spása
chceme abychom byli v ráji

Budoucnost na berušku hledí
my na ni též
ale to zvíře roztomilé
má strach
fouknu - do trávy strmě padá
je mrtvá
ale kdež

Čin pana Knuta Koprnce ten hrůzný

Žije
aniž by o tom věděl
pan Koprnc
zahlíží pod svá peří
a za svůj přiděl
za ten nejtěžší
za hrnc
se kryje

Za svou ochotu
byl by byl
pan Koprnc
vykopnut
na dlažbě by se procházel
kostky by si prohlížel
pan Koprnc
náš malý Knut

Nevzdává to
náš malý Knut Koprnc
vydrží to
zaplatí to
za ten hrnc
za ten pravda
nejtěžší svůj
zatím konec

Prokopnut a zahozen
leží ta oběť
Knutova návrhu

---

plechový smaltovaný
ani nebyl jeho

Špínou prodírá se teď
pan Knut Koprnc
za svůj čin
teď platí
za hřích
provedený
na smaltovaném
plechovém hrnci
za tu nohu
v něm uvízlou

Za pravdou
i lež se honí
aniž by o tom věděl
Koprnc přede dveřmi stojí
zahlíží pod práh
pod myšlenkou se kloní
tíží ho ta věc
v hlavě vrtá mu klec

Zvoní
čeká
zvoní
stojí
nic - nic - nic
snad jen kočka
a pár krabic
vod bot
nechaných tam

---

pro hrátky
paňmámy a pásky
vod hodinek
snad zlatých
přibývají po stovkách
a pronic - zanic
stojí a čeká pan Koprnc

Hlavu má jak kolotoč
hvízdá mu v uších
vlasy má zježené
oči mu lezou z důlků
zavírá ústa
a stojí

V rozpoložení tom
čeká Knut na trest
za ten nejtěžší
za nicotný
prokopnutý hrnc

V mozku se mu
mucha honí
žbleptá slintá
kape
teče to z ní
jím to proudí
očima ven
nosem taky
pan Knut Koprnc
za ten hrnc
chytl asi rýmu

Omlouvá se za kon
jím provedený
krokodýl z něho padá
škodou prý uhradí
za ten malý
hrnec smaltovaný
a plechový

Za malou věc
těžký prachy
to víš už
i náš Knut taky
co jsou roky
práce na těch papírech
potištěných
čistými kroky
jeho v litrech

I vy mějte na paměti
vy čtoucí tuto stať
že svět ten lůzný
měl na svědomí
čin pana Knuta Koprnce ten hrůzný
že svět promíjí
ale nezapomíná
na své rány
a ty činy hnusný

Toho dne

Chmury ó chmury
vy bědné chmury
též jste na mne zanevřely
už nemám ani ten neklid

S kým se teď budu dělit
o nešťastné zážitky

Teď

Jak pes jsem přichycen
o plechovou tyč
a jsem nucen
utíkat pryč
musím ale stát
a nic neříkat
jinak zazvoní zvonec
a bude všem mým dnům konec

Potom

Hniloba se plazí ulicemi
Kanály se otevírají
Lidi po tom prahnou
Mrtvoly z nich vylézají
Slizký úsměv
Bledá tvář
Šílený smích
Černá zář

Smrt

Stromová alej nad zemí vzkvétá
snad mám myslet na víc a ne jak se létá
vždyť nic ani tam kde je Kréta
ni blud či sketa
se neschová

Ten ostrov vzdálený je mé mysli
bájně zvíře obývá tu zemi
však žil tu kdysi
bájný muž z těch knih starých s lemy

I chodíval on každické noci
do černé jeskyně kde jeho syn kdysi
zemřel v šedém komatu
ni breku ni vzdechu
kdysi v létu

Zaléval jeho rov živou vodou
kropil jej avšak ne nadarmo syna zvou
nesmrtelného v pekle
smrtelného v nebi

Avšak v onu dobu téhož dne
přišel též nečekán nezván
za svým otcem nikým nedbán
a jeho úsměv v té tmě přílišné
zněl jak z útrob matky své

Příšerný on měl výraz v tváři
není o tom slova v otcově snáři

---

ni hlas ni hek
jen zhýralý hnusný skřek

Otec popad dechu na ramena
zmítán v bolestích toho jména
bál se vyslovit to slovo
ze souhlásek stvořené
to slovo jež by S začínalo

Dusivý plyn dráždil jeho plíce
a jeho syn tak ho zříce
přihodil si ještě píce
na tátova bedra

Oči plné slz v obou těch tělech
blíží se k hrobu jenž duši zvou pelech
ni kroku či vzletu
jediný klek na kolena stačí
měl by syn otce i radši?

Poslední vzdechy na sebe
a nad hlavou černé nebe
tma jíž ta s kosou protíná
to ticho s S začíná

Končí život končí svět
a stačilo jen pár vět ke staré hře
to Smrt a žádná pře

Nátlak

Černý
Bílá ach černý
Klesám ach je
Nic do svých bílá den
přívětivého myšlenek je
A dolů v nich a zalévám noc
jen nenalézám v nich
Po dolů a jsem zlost
hlavě se ubírám sám
po neznaje ach
nohách cit sám
po neznaje
všem strach
co
žije
Teď jsem dole a dívím se, že mě to nezabije

Zklamání

Zlatý les, stříbrný ráj
Konec báje, černý je háj
Začátek bolesti
Pocit ztráty
Představa nekonečna
Nebe se klátí

Tma

Prší, sedím,
hledím, čumím,
ztrácím, vznáším,
práším,
hladím
kočku, kterou jsem prve ztrácel,
až jsem ji našel
a pak přišel
o ten dar štěstí - kašel

Rýma, nos, ústa
slyším, vidím místa,
ve kterých se těsná
úzkost a žal,
smrt a kal
těch černých spár
kašel, rýma, cholera a mor
to je Černé matky Černý sbor

Chodí v noci, v zimě
času málo, oči hodně
před nimi neutečeš,
ať jsi tam nebo onde,
přec tě chytanou, načež
budeš mít méně o to břímě
o ten život, který jsi žil bídě

Ano - ne

Ano leta Páně 1309
Ano a ne
Ano je hnědý medvěd
Ano je země
Ano je sen
Ano je hlen
Ano je vše co je zde
Ano je láska
Ano ... ale kde

Ne je ano
Ano zase ne
Ne je zázrak
Ne je víc
Ne je pustá stráž
Ne je vlak
Ano je kluk
Ne je dívka
Ano a ne je láska
Ne a ano je smrt

Ano je ne
Ne je zase jenom ano
Ano - ne jsou jedno
Ano - ne vždy spolu blednou
Ano Ano Ne

Za co...?

Zač nás posíláte na smrt
Zač máme pro vás hladovět
Zač jsme pro vás žili
Protože jsme jinačí byli

Zač musíme s vámi jíti
Zač máme jíst to blití
Zač jsme museli být skryti
A sami si měli výti

Zač jsme měli být páleni
Zač jsme měli být škrceni
Zač jste nás mlátili
Protože jsme to nechtěli

Protože jsme jinačí byli
A sami si měli výti
Protože jsme to nechtěli
A za to - za to vše máme být vinni...

...a bití

Stejně umřít - stejně žít

Jsem zlej
nevím co povídám
pryč chci
kdoví co mě čeká
na co myslet na co snít
musím stejně umřít - stejně žít

Zlé kleště
na ně přísahám
černý přízrak
gatě na to dám
za co bydlet - na to přijít
musím stejně umřít - stejně žít

Světe bídnej
jsem tu sám
buď jen klidnej
hlavu na to dám
proč do kina na co jít
musím stejně umřít - stejně žít

Na mě nedbej
hledím tam
jsem tak línej
až to znám
na ten život věčně klít
musím stejně umřít - tak proč žít

Lhostejnost

Někde ve mně
žere útroby červ
zmítám se v agónii
ale nic necítím
-je mi to jedno-
jsem lhostejný ke všemu a ke všem
a můj zrak tupě teče
hodiny nepočítám
snad jen dny
bez sebe chodím
v sobě však klidný
-a je mi to jedno-

Přítomná budoucnost

Za co žít, na co plakat
Bojuj, umři, musíš na to sahat?
Hraj, útoč, braň se
Pojď přece a snaž se
Peníze, moc, válka
Všude mor a zahálka
Dejte sílu koním
Zlost sviním
Bolest králíkům
Snahu mluvit balíkům
Hoďte si na hlavu slámu
Podívejte se na svoji mámu
Myslíš si, že chcete výš?
Mýlíš se - to je tvůj kříž

PODRB

Papírové popelnice za mřížemi si hoví
smetí škádlí plíce avšak život poslední není
plastikové tváře ve světě lidí chodí
Ocelová záře nad hrobem se honí
dotkni se slunce: Země je jen jedna
na chodníky drob - země je tvůj hrob!
připozdívá se - je už tma
Doma jen prach a hladomorna
na stropě kapr běží - chytneš ho jen stěží
Rozdělej oheň - přijď jen blíž
ten kapr je tvůj kříž!
plastikové tváře ve světě lidí chodí
musíš je chytnout sic tě oni zplení
zelené nebe nad tebou vlaje
Bílý kapr krev z tebe saje
má tě ráda z lítosti
musíš pryč - vždyť jsi to ty!

Za lepší a skutečný svět a skutečně lepší mír

Skelné děti
zmírající hladem
skřípějící nárokem
se stříbrným západem
slunce svých myšlenek
v nadějích na lepší
skutečný svět
bez zábran společnosti
jež sebe nezklame
a nabídne
svou ruku do svého ohně
do lepších a skutečných
mírových sil
beze zbraní bez děl
bez konce svých možností
za nezávislost svých těl
barevných či černých bílých vran
bez začátku konce
nesčetných svých ran
bělících se do černoty
lidského myšlení
a myslící
na lepší skutečný plán

Obsah

NUDA SEŽRALA BLUDA

(5)

Tichá píseň

(6)

Jaro

(7)

Upír

(8)

Idea

(8)

Karikatura

(9)

Zpozdilec

(9)

Puntíkováná budoucnost

ČIN PANA KNUTA KOPRNCI TEN HRŮZNÝ

(11)

Čin pana Knuta Koprnce ten hrůzný

KOLOBĚH

(15)

Toho dne

(15)

Ted'

(16)

Potom

SMRT

(17)

Smrt

29

OBSAH

	?
	(19)
	Nátlak
	(19)
	Zklamání
	(20)
	Tma
	(21)
	Ano - ne
	(22)
	Za co...?
	(23)
Stejně umřít - stejně žít	
	(24)
	Lhostejnost
	(25)
	Přítomná budoucnost
	(26)
	PODRB
	(27)
Za lepší a skutečný svět a skutečně lepší mír	
	<i>OBSAH</i>
	(29)
	Obsah

EDICE KAMUFLON

NĚCO ZA NĚCO

napsal a ilustroval *Roman Bortel*
(se schválením pana *K. G.-S.*)
typograficky upravil *Tokio Nebeský P.C.*

*

v Hranicích roku 1994 vydalo
Nakladatelství Kulturního sdružení Unarclub
LS+D

*

edice Kamuflon
svazek 1
řídí *Jiří J.K. Nebeský*

NAKLADATELSTVÍ KULTURNÍHO SDRUŽENÍ UNARCLUB LS+D
nabízí

ALMANACH UNAR (1990)
[sborník textů členů UC k roku 1990]

ALMANACH UNAR (1991)
[tři básnické sbírky v jedné knize]

KLOFÁČ (1992)
[osm hranických autorů Okruhu se představuje]

UNARCLUB: HRY I (1992)
[tři dramatické texty divadelníků z UC]

S. M. DIVIAK: ČÍNSKÉ VARIACE (1992)
[humorné prózy polozapomenutého]

UNARCLUB: SVĚŽÍ VÁNEK (1994)
[první román napsaný roboty]

uvedené tituly lze
objednat
na
adrese

*Nakladatelství
Kulturního sdružení Unarclub
LS+D
Hviezdoslavova 18
Hranice
753 01*

ROMAN BORTEL
(KURYL GUN - SMRŽOVSKÝ)

Vyřeknuté

*Řekla běž a hledej
Nepřipomínej že svět je divnej*

*Zkus něco najít
a pak říkej dělej
Řekla běž a umři
Nepřipomínej že na světě jsou humři*

*Zkus něco zmáčknout
a pak se zavři*

*Řekla běž a skoč
Nepřipomínej že svět je jen kolotoč
Zkus něco říct
a pak se toč*

*Řekla běž - vždyť víš
Nepřipomínala že svět je níž
Zkusila něco hrát
a pak byla smrti blíž*

(Hadr 1994/2)